

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ พฤติกรรมของนกเป็ดแดง (*Dendrocygna javanica*)

ชื่อผู้เขียน ว่าที่ ร.ต.หญิงขวัญจิต ทองเพชร

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นริทธิ์	สีตะสุวรรณ	ประธานกรรมการ
อาจารย์นันทิยา	อัจจิมารังษี	กรรมการ
นายสัตวแพทย์กาญจน์ชัย	แสนวงศ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

จากการศึกษาแบบแผนของพฤติกรรมทั้งหมดของนกเป็ดแดง ในสภาพกรงเลี้ยงของสวนสัตว์ เชียงใหม่ จำนวน 22 ตัว และในสภาพธรรมชาติ ณ สถานีวิจัยและฝึกอบรมการเกษตรแม่เหียะ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2538-พฤษภาคม 2539 โดยการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมทั่วไปและพฤติกรรมสังคม พบว่าพฤติกรรมทั่วไปของนกเป็ดแดงในสภาพกรงเลี้ยง ได้แก่ พฤติกรรมการพักผ่อน การทำให้สบายตัว การเคลื่อนที่ พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการกินอาหารและการขับถ่าย นกเป็ดแดงจะเลือกกินข้าวเปลือกมากกว่าเลือกกินผัก ผลไม้ และปลา พฤติกรรมสังคม พบพฤติกรรมทางเพศ การสื่อสาร การก้าวร้าว และการผูกไมตรี ส่วนแบบแผนพฤติกรรมของนกเป็ดแดงในสภาพธรรมชาติส่วนมากพบ พฤติกรรมก้าวร้าว การระวังภัย การเคลื่อนที่ การทำให้สบายตัว พฤติกรรมทางเพศไม่เด่นชัดนัก พบว่านกเป็ดแดงอยู่รวมกันเป็นฝูงใหญ่อาจเกินกว่า 100 ตัว ในช่วงเดือนธันวาคม 2538-พฤษภาคม 2539 มีนกเป็ดแดงอพยพมาอาศัยตามแหล่งน้ำที่สถานีวิจัยและฝึกอบรมการเกษตรแม่เหียะเป็นจำนวนมาก ประมาณ 1,000 ตัว โดยที่แบบแผนของพฤติกรรมของนกเป็ดแดงทั้งในสภาพกรงเลี้ยงและสภาพธรรมชาติมีแบบแผนเหมือนกัน

Thesis Title Behavior of Lesser Whistling Duck (*Dendrocygna javanica*)

Author Sub Lieutenant Khuanjit Thongpet

M.S. Biology

Examining Committee :

Assist. Prof. Dr.Narit Sitasuwan

Chairman

Lecturer Nantiya Aggimarangsee

Member

Veterinarian Kanchai Sanwong

Member

Abstract

The study of all behavior patterns from 22 lesser whistling ducks (*Dendrocygna javanica*) were carried out both on captive animals at Chiang Mai Zoo, and on free-ranging animals at the Agricultural Research Station, Mae Hia, Faculty of Agriculture, Chiang Mai University from June 1995 to May 1996. Patterns of general behavior and social behavior were observed and recorded. It was found that the basic behavior of captive lesser whistling duck was spent in comfort, locomotion, feeding, and defecating. Lesser whistling duck chose to eat paddy rice more than vegetables, fruits and fishes. In this study the social and sexual behavior, communication, aggression, and appeasement of lesser whistling duck was also observed. Behavior patterns of lesser whistling ducks in the natural state were mainly aggression, alarm warning, locomotion and comfort. Sexual behavior was not distinctive. There were more than 100 lesser whistling ducks in the group. Over 1,000 lesser whistling ducks visited a pond at the Agricultural Research Station, Mae Hia from December 1995 to May 1996. Behavior patterns of the lesser whistling duck in captive and in nature were the same.